

Svenska, B1

4 maj 2021

Lektion 7 av 10

Tackar som frågar!

(jag tackar dig som frågar)

Lektion 7

- Samtal om texter: Hjalmar! Eugène! Ernest!
- Grammatik: repetition från förra gången + lite nytt
- Läxa!

Chiaras fråga förra lektionen!

*Jag tar – jag tog – jag har **tagit**:*

“Varför uttalas 'tagit' med ett hårt G-ljud och inte ett J-ljud?”

Det finns flera anledningar till hur bokstaven G uttalas, bl.a.

- Vilken **vokal** som kommer efter G:et (mjuk vokal eller hård vokal).
- Om ordet är **inlånat** från ett annat språk.
- Ordets **grundform** i svenskan.

En regel om hur man uttala G:

I ord där G står framför någon av de hårda vokalerna (A,O,U,Å) uttalas det **G**.

Ex: **G**ata, **g**od, **g**ul, **g**åta.

I ord där G står framför någon av de mjuka vokalerna (E, I, Y, Ä, Ö) uttalas det **J**.

Ex: **G**et, **g**illa, **g**ymnasium, **g**ärna, **g**öra

OBS! Denna regel gäller när ordet börjar med ett G.

Svar: Jag har **tagit** (med G-ljud!)

- 2 anledningar:
 - På gammelsvenska heter det "att taga".
Att taga – att ha tagit: Uttalet följer med från grundformen.
 - Det finns ingen regel som säger att G:et ska uttalas på något annat sätt.

Ernest – Eugène – Hjalmar

Grupper

- Ernest Theil (Anna, Shiann, Anu, Ellen)
- Eugène Jansson (José, Vera, Alberto, Denis)
- Hjalmar Söderberg (Chiara, Az, Matthew, René)

I smågrupper (ni som har läst samma text), ca 15–20 minuter

- Berätta för varandra vad ni tyckte var mest intressant. Har ni valt samma saker?
- Läs upp de fraser/ord som du valt. Förklara varför du valt dem.
- Läs genom texten och skriv i ett dokument (som ni sedan mejlar till mig):
 - Vilka adjektiv hittar ni?
 - Vilka adverb hittar ni?
 - Vilka reflexiva verb hittar ni?
 - Välj 3 meningar som har 1 huvudsats och 1 bisats.
 - Skriv ner 15 ord/fraser som ni gemensamt väljer (5 st/person)

- Vad tyckte ni var intressant? Hade ni markerat samma saker?
- Vilka fraser/uttryck hittade valde ni? Jag vill höra 5 från varje grupp.

Berätta för varandra (ca 15–20 minuter)

- Berätta för varandra om era personer. Tänk på att de andra inte läst din text.
- *Diskutera även:*
 - Vad tyckte ni var mest intressant? Berätta för varandra.
 - Varför tror ni att "Rivstart" skriver om dessa 3 män? Har ni några andra förslag på (svenska) män eller kvinnor från den här tiden?
 - Vilka 3 personer skulle du välja från ditt land? Tre personer som gör något med kultur och är viktiga för historien.

4 konstkvinnor (s. 32)

Hanna Pauli

Eva Bonnier

Karin Larsson

Jenny Nyström

Övning 6, s. 23 i ÖB: "Nya ord från texterna"

- Omar och Christian **träffade** varandra för fem år sedan. (Träffades för fem år sedan/möttes för fem år sedan)
- Från början umgicks de inte så ofta men nu **träffas** de flera gånger i veckan (träffar varandra).
- Aisha har **tröttnat** på Sverige. Hon tycker att det är för litet och vill flytta utomlands till Frankrike eller Storbritannien. (Att tröttna på något)
- Förr i tiden var det stor skandal och mycket **skamligt** både att få barn utan att vara gift och att skilja sig.
- Eugène Jansson målade ofta tidigt på morgonen, i **gryningen**, eller på kvällen, i **skymningen**.
- Thiel **samlade** på svenska konstnärer. Han byggde upp en stor **konstsamling**. Men sedan **förlorade** han sina pengar och fick sälja allt.
- Mia har en stor balkong där hon sitter och **njuter** av den vackra utsikten över sjön. (Att njuta av någonting)
- Lars och Ulf har många **gemensamma** intressen. Både gillar att fiska och gå i naturen.
- När jag kom till jobbet **upptäckte** jag att jag hade glömt mitt passerkort. Jag fick låna ett i receptionen.
- I ett förhållande är det viktigt att man **stöttar** och hjälper varandra.

Ordbildning

- Att "förvandla" ett verb till substantiv, t.ex:
Att samla (verb) – **en samling** (substantiv)
- Att "förvandla" adjektiv till substantiv", t.ex:
Att vara rik (adjektiv) – **rikedom** (substantiv)

Verb ———> substantiv

“Thiel samlade på svenska konstnärer. Han byggde upp en stor konst**samling**.”

- **Att samla** (verb) – **en samling** (substantiv)

“När jag kom till jobbet upptäckte jag att jag hade glömt mitt passerkort.”

- **Att upptäcka** – **en upptäckt**

Adjektiv ———> substantiv

“Thiel var en av de **rikaste** personerna i Sverige.”

- Att vara **rik** (adjektiv) – **rikedom** (substantiv)

“Med hjälp av **mäktiga** vänner ...”

- Att vara **mäktig** (adjektiv) – **makt** (substantiv)

Övning 8, s. 15 i ÖB: adjektiv → substantiv

- Tålmodig – Tålamod
- Stark – Styrka
- Envis – Envishet
- Fantasifull – Fantasi
- Snabb – Snabbhet
- Taktisk – Taktik
- Uthållig – Uthållighet
- Intelligent – Intelligens

Partikelverb: verb + partikel (repetition)

- Vad är ett partikelverb?
- En partikel är ett litet ord som ger verbet ny betydelse, t.ex. gå **upp**, gå **ner**, skynda **på**
- **Exempel:**
- *Jag äter vad jag vill. Jag bryr mig inte om jag går upp i vikt.*
- *Jag tränar för att bli stark. Jag bryr mig inte om ifall jag går ner i vikt.*
- Övning **9A**, s. 25 i ÖB.

Läxa: Prepositioner

- Övning 8, s. 24 i ÖB
- Övning: 8, s. 37 i ÖB